

■ УДК 78.036.9.079(477)"20"

Лі Шуай, аспірант, Харківська державна академія культури, м. Харків

ДЖАЗ У СУЧАСНОМУ ФЕСТИВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ

Розглянуто специфіку презентації джазу у фестивальному просторі України поч. ХХІ ст., динаміку започаткування джазових фестивалів в Україні 1990-х — 2000-х рр. Наголошено, що інтенсивність презентації джазу у фестивальному просторі України поч. ХХІ ст. зумовлена рівнем поширеності цього жанру в професійному музичному середовищі та популярності в масах. Ці фактори є основою поділу фестивальних заходів на дві групи. Перша група — фестивалі, де джазова музика наявна як один з популярних різновидів сучасної естрадної музики. Суто джазові фестивалі поділяються за їх функціональною спрямованістю: заходи, основним завданням яких є презентація творами мистецтва певного регіону; фестивально-конкурсні заходи; форуми, що сприяють інтеграції українського мистецтва у світовий культурний простір.

Ключові слова: Україна, джаз, фестиваль, джазмен, бенд.

Ли Шуай, аспирант, Харьковская государственная академия культуры, г. Харьков

ДЖАЗ В СОВРЕМЕННОМ ФЕСТИВАЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ УКРАИНЫ

Рассматривается специфика презентации джаза в фестивальном пространстве Украины начала ХХІ в., динамика организации джазовых фестивалей в Украине 1990-х — 2000-х гг. Акцентировано, что интенсивность презентации джаза в фестивальном пространстве Украины начала ХХІ в. обусловлена уровнем распространенности этого жанра в профессиональной музыкальной среде и популярностью в массах. Эти факторы являются основой разделения фестивальных мероприятий на две группы. Первую группу составляют фестивали, где джазовая музыка в определенных пропорциях присутствует как один из популярных видов современной эстрадной музыки. Сугубо джазовые фестивали делятся по их функциональной направленности: мероприятия, основной задачей которых является презентация посредством искусства определенного региона; фестивально-конкурсные мероприятия; форумы, которые способствуют интеграции украинского искусства в мировое культурное пространство.

Ключевые слова: Украина, джаз, фестиваль, джазмен, бенд.

Li Shuai, postgraduate student of Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

JAZZ IN THE CONTEMPORARY FESTIVAL SPACE OF UKRAINE

The article describes the specific nature of presentation of jazz in the festival space of Ukraine of the early twenty-first century. The dynamics

of beginning of organization of jazz festivals in Ukraine in the 1990s-2000s is determined. It is noted that the intensity of presentation of jazz in the festival space of Ukraine of the early twenty-first century is caused by the level of popularity of this genre in the professional musical environment and the popularity among the public. These factors form the basis of division of festival events into two groups. The first group consists of festivals, where jazz music in certain proportions is present as one of the most popular varieties of modern popular music. Pure jazz festivals can be divided according to their functional focus: events, the primary purpose of which is to represent a certain region by means of art; festivals and competitions; forums which promote integration of Ukrainian art into the global cultural space.

Key words: Ukraine, jazz, festival, jazzman, band.

Постановка проблеми. Джаз як один з важливих сегментів сучасної світової виконавської творчості — невід’ємна складова української культури. Ґрунтуючись на універсальній системі репрезентативних норм, джаз сприяє міжкультурному діалогу. Джазове виконавство реалізується в різноманітних формах, зокрема фестивальній. Фестивальний рух — яскрава особливість сучасної української культури — відбиває динаміку загальних інтеграційних процесів і роль певних культурних сегментів, репрезентованих під час фестивальних заходів. Крім того, фестиваль як прояв міської семіосфери — своєрідний індикатор ступеня розвитку культури міста та регіону. Отже, актуальність дослідження специфіки презентації джазу у фестивальному просторі України початку ХХІ ст. зумовлена необхідністю з’ясування ролі та місця джазового мистецтва в сучасній національній культурі. Дослідження означеної проблеми відповідає завданням комплексної науково-дослідної програми та темі кафедри теорії музики та фортепіано «Українська та світова музична культура» Харківської державної академії культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання функціонування джазових фестивалів в Україні розглядалися в контексті дослідження загальних проблем, зокрема визначення місця джазової музики в культурі України ХХ ст. [27], семіотичної специфіки музичних фестивалів Харкова [20], стилістичних особливостей вітчизняного джазу [25] тощо. Деякі наукові публікації присвячені історії окремих джазових форумів України [28; 22]. Водночас питання класифікації джазових фестивалів сучасної України досліджено недостатньо, що і зумовлює актуальність цієї публікації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна музична культура — багатоаспектне явище, у якому визначальною є репрезентативна творчість. Яскравий приклад цього — практика проведення

в Україні різноманітних фестивалів, які збирають численних учасників і гостей з різних країн світу. Провідне місце серед фестивалів України посідають музичні форуми, у багатьох з яких репрезентується джаз.

Зародження джазових фестивалів в Україні пов'язане з радянським періодом, коли в Дніпропетровську (1968 р.) та Донецьку (1969 р.) було започатковано провідні в СРСР фестивалі джазової музики. В останнє десятиліття ХХ ст. в Україні активізувався фестивальний рух. Зокрема відбулися джазові фестивалі в Києві («Осінній джазовий марафон», 1991), Сумах («Jazz-fest», 1993), Вінниці («Міжнародні джазові дні», 1996), Ужгороді («Пап-джаз-фестиваль», 1998); 1999 р. в Дніпропетровську вчетверте відновлений легендарний форум «Джаз на Дніпрі».

На межі тисячоліть фестивальний рух в Україні набув активного розвитку: у 2000 р. започатковані щорічний літній фестиваль «Джаз дилжанс» (Черкаси), всеукраїнський дитячий джазовий фестиваль «Джаз над морем» (Скадовськ), у межах «Київських літніх музичних вечорів» відбулися надалі традиційні «Джазові вечори пам'яті Володимира Симоненка», вперше пройшов транскордонний марафон «Jazz Bez».

Значно збільшився відсоток джазових форумів серед фестивалів України в першому десятилітті ХХІ ст. У 2001 р. після тривалої перерви поновлено фестиваль «Донецький джаз» (скорочено «DoDж»); відбулася презентація одного з найвидовищніших фестивалів України «Джаз-карнавал в Одесі»; джазова музика посіла одне з провідних місць у програмі наймасштабнішого до 2014 р. українського open-air фестивалю «Jazz Koktebel», започаткованого у 2002 р. У столиці України вперше проведено фестивалі «Зимові джазові зустрічі імені Євгена Дергунова» та «Єдність» (з 2002 р.), «Jazz in Kiev» (з 2008 р.). До фестивального джазового руху почали долучатися вітчизняні культурні центри. Так, у 2003 р. відбулася презентація фестивалю «Chernigov Jazz Open», у 2006 р. започатковані міжнародні джазові фестивалі «Джалітон» (Ялта) та «Запорізький Джем», а в наступні два роки розпочали свій шлях «Art Jazz Cooperation» (Рівне — Луцьк), «Za Jazz» (Харків), «Jazzomir» (Житомир), «Jubilee» (Миколаїв) та ін.

Вітчизняний дослідник С. Зуев зазначав: «Дати статистичний опис українських фестивалів практично неможливо, адже <...> поняття «фестиваль» у сучасній українській культурі охоплює величезну кількість абсолютно різних за статусом, рівнем і значенням заходів» [20, с. 107]. Так характеризувати можна й різноманітні за спрямованістю та завданнями вітчизняні джазові фестивалі. Проведення фестивалів джазових бендів ускладнює необхідність вирішення матеріальних та організаційних проблем, зумовлених участю великих за кількістю

учасників музичних колективів. Так, харківські ентузіасти у 2012–13 рр. провели два фестивалі джазових оркестрів «Big Band Fest» за участі джазових колективів Донецька, Дніпропетровська, Миколаєва, Белгорода (Росія) та Харкова — загалом 170 першокласних музикантів та імпровізаторів. Фестиваль мав значний успіх серед харківських любителів джазу [4], утім, надалі, за відсутності матеріальної підтримки, «Big Band Fest» не проводився.

У 2005 р. відбувся перший «Джаз фест Поділля», метою якого є популяризація джазової музики на Поділлі та пошук талановитих молодих джазових виконавців, спроможних гідно презентувати Хмельниччину на всеукраїнській і міжнародній джазовій арені [29]. Якщо в попередні роки концерти фестивалю відбувалися переважно в приміщенні, то у 2016 р. вся програма пройшла під відкритим небом. Вибір як основної open-air-сцени зумовлений участю великих за кількістю учасників колективів — місцевих симфонічного та двох естрадних оркестрів. Серед запрошених виконавців — передусім, ансамблі, наприклад, київські квінтети Денніса Аду, «Jazz in Kiev Band», квартет Богдана Кравчука, харківський «Вільвет Бенд» та ін.

У «Джаз Фест Поділля» беруть участь і юні музиканти. Зокрема учасниками останнього заходу були естрадний оркестр «Big-Band» та ансамбль саксофоністів Хмельницької школи мистецтв [16]. Необхідно зазначити, що талановиті представники молодого покоління активно беруть участь у фестивальных заходах. Так, виступи дитячих колективів і окремих виконавців, які вже ставали лауреатами джазових фестивалів і конкурсів, є окрасою всеукраїнського фестивалю «Зимові джазові зустрічі», започаткованого єдиною в Україні Школою джазового та естрадного мистецтв. Така специфіка київського фестивалю сприяла започаткуванню у 2013 р. всеукраїнського конкурсу молодих виконавців джазової музики «Jazz Дебют» [19].

У 2010 р. Київський Дім освіти та культури «Майстер Клас» і продюсерський центр «Jazz in Kiev» організували дитячий фестиваль «ОКешкин джаз», спрямований на підтримку й розвиток дитячої виконавської майстерності. Юні музиканти — учасники київського фестивалю — мають можливість виступити на одній сцені з професійними джазовими виконавцями, а спеціальними гостями фестивалю були піаніст Міша Циганов (США), барабанщик Кшиштоф Завадські (Польща), вокалістка Ольга Пірагс (Латвія) та ін. [10]. Подібний формат характерний і для «Джазових вечорів пам'яті Володимира Симоненка». Серед організаторів фестивалю — Київське вище музичне училище імені Р. Глієра (нині — Інститут музики), де в 1980 р. за ініціативи В. Симоненка відкрито естрадно-джазове відділення. З 2001 р. випускники цього закладу брали участь у фестивалі, виступаючи на

одній сцені із зірками вітчизняного джазу Е. Ізмайловим, П. Назаретовим, квітетом В. Соляника та ін. У 2009 р. фестивальну програму становили виступи юних учасників (групи «Little Band Academy» і солістів — вокалістів та інструменталістів за підтримки професійного стейдж-бенду), студентських джазових проєктів та хедлайнерів Ю. Рома, Н. Лебедевої, І. Закуса, піаніста зі США Вадима Неселовського [13].

Прагнення молоді до джазу, результатом чого є функціонування в музичних освітніх закладах спеціалізованих відділень, сприяло започаткуванню фестивально-конкурсних заходів. Зокрема, метою форуму «Джаз над морем» є підтримка розвитку дитячого, юнацького та молодіжного джазового мистецтва [15]. У фестивалі беруть участь як джазові колективи, так і солісти — вокалісти й інструменталісти, а основою заходу є конкурсна програма. Подібна специфіка притаманна й молодіжному фестивалю «Джалітон», який щорічно відбувається в Ялті в травні та збирає прихильників джазу з України, Росії, Молдови, Білорусі тощо. Конкурсні прослуховування побудовані як концертна програма [14], що сприяє популярності заходу серед місцевої публіки.

Конкурс молодих виконавців «DoDж junior» був важливою складовою відновленого донецького фестивалю протягом 2001–2009 рр. Реалізуючи мету — пошук і підтримку молодих джазових талантів — організатори конкурсу запрошували до участі переважно музикантів з високим рівнем виконавської майстерності, а членами журі були представники української та російської джазової еліти на чолі з відомим джазменом Ігорем Брилем. Лауреатами конкурсу «DoDж junior» стали кілька сотень колективів і солістів з різних країн СНД, серед яких — нинішні провідні естрадні та джазові виконавці [18]. Наприклад, тріумфатор Євробачення-2016 українська співачка Джамала перемогла в Донецьку у 2004 р., а через шість років представила свій проєкт «Jamala Jazz».

Тенденції в сучасному фестивальному русі свідчать про розширення меж презентації джазу. По-перше, ознакою окремих фестивалів є залучення інших видів мистецтва для висвітлення теми джазу. Так, для програми міжнародного фестивалю «Art Jazz Cooperation», окрім виступів джазових музикантів, традиційними стали тематичні фотовиставки, різноманітні акції на джазову тематику в межах образотворчого мистецтва, проєкт «Джазове кіно», театральний джазовий перформанс, майстер-класи для музикантів і журналістів, флористів тощо [1]. Організатори джазового фестивалю «Live in Blue Bay» (Коктебель) проводять виставки образотворчого мистецтва, презентують майстерні музичних інструментів, пропонують у «живому» форматі

телевізійну передачу «30 хвилин джазу» [21]. Персональні фотовиставки традиційні для міжнародного фестивалю «Черкаські джазові дні-2012» [30].

По-друге, у межах одного культурного заходу джаз часто взаємодіє з іншими музичними напрямками. Творчі інтереси багатьох сучасних талановитих колективів і виконавців не обмежуються джазом, тому окремі фестивалі, хоча й позиціюють себе як джазові, презентують у власних програмах музику й інших жанрів. Так, учасник джазового фестивалю «Jubilee» хор «FreeVoice» у своїй творчості презентує world music з елементами jazz, soul, pop та хітів різних часів — від традиційного джазу до латини й ритм-н-блюзу [9]. Поєднання етнічної та джазової музики є основою фестивальних програм форуму «Флюгери Львова», а характерна ознака «Chernihiv Jazz Open» — дводенний режим фестивалю: перший концертний день присвячений етноджазу та world music, а другий — суто джазовий [2].

Найвідомішим серед фестивалів такої спрямованості є «Jazz Koktebel». Організатори заходу пояснювали тенденцію «перетворення фестивалю з джазового на музичний» небажанням відшукати формальні межі між «джазом» і «неджазом», наголошуючи, що запорукою життєздатності джазу є його властивість сприймати елементи будь-якої музики [7]. За роки існування «Jazz Koktebel» значно розширився в часі завдяки запровадженню позафестивальних заходів. Так, з 2010 р. організатори заходу проводили в культурних центрах країн СНД шоу-кейси, головним завданням яких було виявлення претендентів для участі в наступному фестивалі [8]; як pre-party та after-party відбувалися концерти-зустрічі.

Різнопланивим є проект мистецького об'єднання «Дзига» — open-air фестиваль «Fort.Missia», що відбувається з 2009 р. на кордоні з Польщею на оборонних спорудах часів Першої світової війни. Організатори наголосили на широкій масштабності фестивалю не тільки у сфері музики, представленій такими стилями, як етноджаз, фолк, рок, експериментальна музика, а й у візуальному (інсталяції, перформанси, мультимедійні проекти), сценічному, словесному (література) видах мистецтва [3].

Провідне місце серед фестивалів України посідають джазові форуми, авторитет і визнання яких сприяють активній інтеграції української культури в її різноманітних проявах у світову спільноту. Зокрема підтримують міжнародний авторитет українського джазу форуми, започатковані у ХХ ст. Так, «DoDж» визнаний однією з найяскравіших подій цього жанру 2001 р., а інтернет-сайт «Jazz.Ru» долучив фестиваль до п'ятірки провідних європейських джазових форумів. Фактично наступник радянського фестивалю, «DoDж», очолюваний

новим організаційним комітетом, кардинально змінив концепцію, орієнтуючись на видовищність і привабливість для регіональної публіки, виправдовуючи слогани «ДоДж — це модно», «ДоДж — це культ» та прагнучи, щоб фестиваль мав статус однієї з головних джазових подій України [17]. Комерціалізація спричинила відмову від концертів у Донецьку, передислокації (у 2009 р. фестиваль відбувся в Києві, Одесі та Миколаєві) та припинення діяльності (ювілейний фестиваль 2010 р. не відбувся).

Представництво іноземних джазменів під час дводенного фестивалю «Міжнародні дні джазової музики у Вінниці» завжди є потужним. Так, у 2010 р. у форумі брали участь зірка світового джазу барабанщик Ел Фостер (США) та «топовий» на той час європейський джазовий колектив «Pago Libre» в складі піаніста й композитора Джона Вольфа Бреннана (Ірландія-Швейцарія), валторніста Аркадія Шилклопера (Німеччина), скрипаля Чо Тайссінга та контрабасиста Георга Брейншмідта (обидва з Австрії); у 2012 р. — російський джазовий композитор і піаніст Андрій Кондаков, американський саксофоніст Джессі Джонс-молодший та Георг Брейншмідт у складі проекту «Breins Cafe» з французьким скрипацем Маріо Форте й болгарським піаністом Антоном Дончевим тощо.

Фестиваль позиціюють організатори як найважливіший культурний захід регіону [23], який сприяє становленню джазового виконавства на Вінниччині. Відсутність місцевих джазменів відповідного професійного рівня зумовила появу з 2003 р. у межах фестивалю джазових проєктів з академічними колективами Вінниці, зокрема «Наші діти грають джаз», «Вінниця джазова» з камерними оркестром і хором. Нарешті, у 2006 р. під час фестивалю презентований міжнародний проєкт «Вінницьке джазове перехрестя», у межах якого були представлені колективи в складі німецьких, американських, російських і вінницьких музикантів та місцевий ансамбль «Jazz Atmosphere», а в 2008 р. розпочав творчий шлях Вінницький муніципальний біг-бенд «Вінбенд». З 2010 р. перед початком фестивалю проводиться всеукраїнський конкурс молодих джазових виконавців, а сам фестиваль розпочинається проєктом «Джаз де Парі», у якому беруть участь переможці конкурсних змагань [11].

Важливе місце посідає міжнародний форум, який до 2010 р. відбувався під назвою «Джаз-карнавал в Одесі». Його пріоритетами є ф'южн-проєкти (поєднання елементів джазу й музики інших стилів), етноджазові виконавці та представники «третьої хвилі» (синтез джазу та класичної музики), вокальний джаз, класика джазу (біг-бенди, диксиленди) та авангард. У 2011 р. змінилася концепція заходу — організатори обрали класичний фестивальний формат,

акцентування здійснювалося на якості музичних проєктів, а форум дістав назву «Odessa JazzFest». Утім, ідейна спрямованість залишилася незмінною — фестиваль репрезентує джаз в усіх його проявах і «граничних станах» [24]. Завдяки співпраці з міжнародними культурними та урядовими організаціями, учасниками одеського фестивалю були відомі джазмени з Євразії, Африки, Північної та Південної Америки.

Міжнародний харківський фестиваль «Za Jazz» проводиться щорічно з 2007 р. Започаткування фестивалю зумовила наявність у Харкові численних професійних музикантів — репрезентантів джазової музики, що підтверджується на кожному фестивалі не тільки традиційною участю провідних джазових солістів та груп, а й майже щорічними успішними дебютами молодих харків'ян. Серед відомих музикантів світового рівня, які брали участь у фестивалі, — видатні американські контрабасист Рон Картер, піаністи Дон Фрідман та Джоел Холмс, гітаристи Джон Скофілд і Євген Пугачов, французький піаніст Марсіаль Солаль та ін. У межах фестивалю відбуваються фотовиставки, присвячені музичній тематиці, випускаються платівки, знято документальний фільм про кращих сучасних харківських джазменів, організуються майстер-класи відомих джазових музикантів, популярність яких сприяла започаткуванню проєкту «Школа Za Jazz». До здійснення цього проєкту долучилися як музиканти-виконавці, так і представники провідних світових центрів джазової освіти. Завдяки специфіці харківський «Za Jazz Fest» має імідж найстильнішого фестивалю України [12].

З 2008 по 2014 рр. продюсерський центр «Jazz in Kiev» організував однойменний фестиваль, який традиційно тривав три концертні дні за схемою «кілька зірок світового джазу протягом одного вечора». Окрім кращих українських джазменів, у заході брали участь такі зірки світового джазу, як Хербі Хенкок, Ел Джерро, Дейв Холланд, Авішай Коен, Джошуа Редман, Стів Своллоу, Хіромі та ін. За прикладом «Jazz Koktebel» київському форуму передували pre-party, зокрема майстер-класи відомих джазових музикантів, а програму самого фестивалю, окрім концертів і майстер-класів, становили вечори джазового кінематографа, фотовиставки, джем-сейшени тощо [6].

Львівський «Alfa Jazz Fest» організатори планували як фестиваль зірок, який сприятиме як популяризації джазу, так і туристичній привабливості Львова [26]. Під час першого фестивалю 2011 р. публіка насолоджувалася музикою таких світових зірок, як квартети Джона Скофілда та Джеффа Лорбера, група «Sprug Guga», Білла Еванса «Soulgrass», «Golden Striker Trio» в складі легенд джазу Рона Картера, Пета Мартіно та Малґрю Міллера. Наступного року виступали

Кассандра Вілсон, Джон Маклафлін, Джино Ваннеллі, Джон Патігуччі, Рішар Бона, Кенні Гарретт, а у 2014 р. хедлайнерами фестивалю були Ларрі Карлтон, Еліан Еліаш, Чарльз Ллойд, Ді Ді Бріджуотер. Окрім концертів, під час фестивалю відбуваються джем-сейшени, майстер-класи зірок світового джазу; кращим музикантам — активним популяризаторам джазової музики — вручається Міжнародна музична премія імені Едді Рознера.

Прагнення вітчизняних ініціаторів, зокрема мистецького об'єднання «Дзига», активно презентувати український джаз на міжнародному рівні реалізовано в унікальному українсько-польському проєкті «Jazz Bez». Розпочавшись у 2000 р. із виступів кількох джазових бендів у Львові та Перемишлі, фестиваль постійно розширював свої культурно-мистецькі та географічні межі. Так, у 2010 р. «Jazz Bez» відбувся в тринадцяти містах України та Польщі, серед яких Львів, Харків, Севастополь, Тернопіль, Луцьк, Івано-Франківськ, Рівне, Ужгород, Люблін, Варшава, Перемишль, Санок, Новіці. Фестиваль завжди підтверджував концепцію джазу як інтернаціонального жанру, що об'єднує митців різних країн завдяки мові музики. У різні роки учасниками форуму були зокрема міжнародні проєкти: спільні виступи камерного симфонічного оркестру «Leopolis» з квартетом Збігнева Намисловського (Польща) та Аркадієм Шилклопером (Німеччина), українських джазменів з польськими (квінтет «Leo-M-Art»), німецькими («Improvising Creative Trio»), американськими («Bria Blessing Quartet») майстрами. Високий рівень майстерності учасників — репрезентантів найкращих зразків світового джазу в різних стилях та напрямках — дозволив «Jazz Bez» посісти помітне місце в європейському фестивальному русі [5].

Висновки. Інтенсивність презентації джазу у фестивальному просторі України початку XXI ст. зумовлена рівнем поширеності цього жанру в професійному музичному середовищі та популярності в масах, що є основою поділу фестивальних заходів на дві групи. Першу групу складають фестивалі, де джазова музика наявна як один з популярних різновидів сучасної естрадної музики, спроможний залучити представників різних верств населення («Art Jazz Cooperation», «Флюгери Львова», «Chernihiv Jazz Open», «Jazz Koktebel», «Fort.Missia» тощо).

Суто джазові фестивалі сучасної України поділяються за функціональною спрямованістю, яка формується як мета, ідея або завдання організаторами конкретного заходу. Нині найпоширеніші джазові фестивалі, основним завданням яких є презентація засобами мистецтва певного регіону в культурно-мистецькому, туристичному та інших контекстах («Джаз Фест Поділля», «Alfa Jazz Fest», «Міжнародні

дні джазової музики у Вінниці» тощо). Інший пласт становлять культурні заходи, мета яких — популяризувати й підтримувати джазову творчість у дитячому, юнацькому та молодіжному середовищах, що зумовлює специфіку їх проведення у формі конкурсних змагань («DoDж junior», «Джаз над морем», «Джалітон» та ін.). Провідне місце серед фестивалів України посідають форуми, якіть проведення та рівень майстерності учасників яких сприяють досягненню важливої для української спільноти мети — інтеграції у світовий культурний простір («DoDж», «Jazz Bez», «Odessa JazzFest», «Za Jazz», «Jazz in Kiev», «Alfa Jazz Fest»).

Перспективи подальших розвідок стосовно визначення ролі та місця джазу в сучасній українській культурі пов'язані з дослідженням форм репрезентації джазу у вітчизняному музичному виконавстві, виявленням різновидів професійної діяльності щодо репрезентативної специфіки джазу, вивченням творчої діяльності провідних митців у сфері джазової музики.

Список використаних джерел

1. «Art Jazz Cooperation» 2012 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2012/08/art-jazz-cooperation-2012>. — Назва з екрана.
2. Chernihiv Jazz Open 2012 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2012/09/chernihiv-jazz-open-2012>. — Назва з екрана.
3. Fort.Missia 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2010/05/fortmissia-2010>. — Назва з екрана.
4. II-й Міжнародний фестиваль Big Band Fest в рамках Міжнародного Дня джазу [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2013/05/ii-j-mizhnarodnij-festival-big-band-fest-v-ramkah-mizhnarodnogo-dnya-dzhazu>. — Назва з екрана.
5. Jazz Bez 2007 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2007/10/jazz-bez-2007>. — Назва з екрана.
6. Jazz in Kiev 2014 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.doroga.ua/Pages/Events.aspx?EventID=299>. — Назва з екрана.
7. Jazz Koktebel 2010: преамбула [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2010/08/jazz-koktebel-2010-pr>. — Загл. с екрана.
8. Jazz Koktebel Festival Trip '2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2010/04/jazz-koktebel-festival-trip-2010>. — Загл. с екрана.
9. Jubilee 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2010/10/jubilee-2010>. — Загл. с екрана.
10. V міжнародний дитячий фестиваль «ОКЕШКИН ДЖАЗ» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://jazzinkiev.com/news/v-mizhnarodniy-dityachiy-festival-okeshkin-dzhaz.html>. — Назва з екрана.
11. Vinnytsia Jazzfest [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2012/09/vinnytsia-jazzfest>. — Загл. с екрана.

12. За Jazz Fest: говорить Сергей Давыдов [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://uajazz.com/2010/04/sergey_davydov_talks. — Загл. с экрана.
13. Вечера памяти Владимира Симоненко-2009 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://uajazz.com/2009/06/simonenko-fest>. — Загл. с экрана.
14. В Ялте завершился XI международный молодежный джазовый фестиваль «Джалитон» [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.3654.ru/news/1217259>. — Загл. с экрана.
15. Джаз над морем-2016 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://jazzinkiev.com/news/dzhaz-nad-morem-2016.html>. — Загл. с экрана.
16. Джаз Фест Поділля-2016 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://pravda.km.ua/news/dzhaz-fest-podillya-2016>. — Назва з екрана.
17. До и после ДоДжа-2006 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://uajazz.com/2006/05/dodj-2006>. — Загл. с экрана.
18. ДоДж Юниор-2009 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://uajazz.com/2010/11/dodzh-junior-dodzh-yunior-2009>. — Загл. с экрана.
19. Зимові джазові зустрічі 2013 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://uajazz.com/2013/02/zimovi-dzhazovi-zustrichi-2013>. — Назва з екрана.
20. Зуев С. П. Сучасний культурний простір та семіотика музичного фестивалю (на матеріалах Харкова) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 / Зуев Сергій Павлович. — Суми, 2006. — 207 с.
21. Интервью Председателя оргкомитета фестиваля Live In Blue Bay К. И. Зелинского [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://uajazz.com/2010/06/live-in-blue-bay-zelinsky-talks>. — Загл. с экрана.
22. Кириченко І. Луцький джаз-клуб: міжнародна музична діяльність в епоху глобалізації / І. Кириченко // Музикознавчі студії : зб. наук. пр. — Луцьк, 2010. — Вип. 5. — С. 302–310.
23. Международные Дни Джазовой Музыки в Виннице-2006 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://uajazz.com/2010/11/jazz-vinnitsa-200>. — Загл. с экрана.
24. О фестивале Odessa JazzFest [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.jazzinodessa.com/about>. — Загл. с экрана.
25. Олендарьов В. М. Вітчизняний джаз та проблема стилю : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : 17.00.02 «Музичне мистецтво» / Олендарьов Вадим Миколайович ; Київська консерваторія ім. П. І. Чайковського. — Київ, 1995. — 22 с.
26. Перші львівські літні джазові дні [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://uajazz.com/2011/06/alfa_jazz_fest_lviv_2011. — Назва з екрана.
27. Романко В. І. Джаз у музичній культурі України: соціокультурна та музикознавча інтерпретації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Романко Володимир Іванович; НМАУ ім. П. І. Чайковського. — Київ, 2001. — 20 с.

28. Ушапивская Е. Джазовые фестивали как культурный феномен Донецкого края [Электронный ресурс] / Е. Ушапивская. — Режим доступа: <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/5921-dzhazovi-festivali-jak-kulturnij-fenomen-donetskogo-kraju.html>. — Загл. с экрана.
29. Фестиваль «Джаз-фест — Поділля, 2011» запрошує хмельничан [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mozagazeta.com/news/a-5606.html>. — Назва з екрана.
30. Черкаські джазові дні-2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uajazz.com/2013/01/cherkasy-jazz-dni>. — Назва з екрана.

References

1. Art Jazz Cooperation» 2012 [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://uajazz.com/2012/08/art-jazz-cooperation-2012>. — Nazva z ekrana.
2. Chernihiv Jazz Open 2012 [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://uajazz.com/2012/09/chernihiv-jazz-open-2012>. — Nazva z ekrana.
3. Fort.Missia 2010 [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://uajazz.com/2010/05/fortmissia-2010>. — Nazva z ekrana.
4. II-y Mizhnarodnyi festyval Big Band Fest v ramkakh Mizhnarodnoho Dnia dzhazu [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://uajazz.com/2013/05/ii-j-mizhnarodnij-festival-big-band-fest-v-ramkah-mizhnarodnogo-dnyadzhazu>. — Nazva z ekrana.
5. Jazz Bez 2007 [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://uajazz.com/2007/10/jazz-bez-2007>. — Nazva z ekrana.
6. Jazz in Kiev 2014 [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://www.doroga.ua/Pages/Events.aspx?EventID=299>. — Nazva z ekrana.
7. Jazz Koktebel 2010: preambula [Elektronnyy resurs]. — Rezhim dostupa: <http://uajazz.com/2010/08/jazz-koktebel-2010-pr>. — Zagl. s ekrana.
8. Jazz Koktebel Festival Trip '2010 [Elektronnyy resurs]. — Rezhim dostupa: <http://uajazz.com/2010/04/jazz-koktebel-festival-trip-2010>. — Zagl. s ekrana.
9. Jubilee 2010 [Elektronnyy resurs]. — Rezhim dostupa: <http://uajazz.com/2010/10/jubilee-2010>. — Zagl. s ekrana.
10. V mizhnarodnyi dytiachyi festyval «OKEShKYN DZhAZ» [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://jazzinkiev.com/news/v-mizhnarodniy-dityachiy-festival-okeshkin-dzhaz.html>. — Nazva z ekrana.
11. Vinnytsia Jazzfest [Электронный ресурс]. — Rezhym dostupa: <http://uajazz.com/2012/09/vinnytsia-jazzfest>. — Zahl. s ekrana.
12. Za Jazz Fest: govorit Sergey Davydov [Elektronnyy resurs]. — Rezhim dostupa: <http://uajazz.com/2010/04/sergey-davydov-talks>. — Zagl. s ekrana.
13. Vechera pamyati Vladimira Simonenko-2009 [Elektronnyy resurs]. — Rezhim dostupa: <http://uajazz.com/2009/06/simonenko-fest>. — Zagl. s ekrana.
14. V Yalte zavershilsya XI mezhdunarodnyy molodezhnyy dzhazovyy festival «Dzhaliton» [Elektronnyy resurs]. — Rezhim dostupa: <http://www.3654.ru/news/1217259>. — Zagl. s ekrana.
15. Dzhaz nad morem-2016 [Elektronnyy resurs]. — Rezhim dostupa: <http://jazzinkiev.com/news/dzhaz-nad-morem-2016.html>. — Zagl. s ekrana.

16. Dzhaz Fest Podillia-2016 [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://pravda.km.ua/news/dzhaz-fest-podillya-2016>. — Nazva z ekrana.
17. Do i posle DoDzha-2006 [Elektronnyi resurs]. — Rezhim dostupa: <http://uajazz.com/2006/05/dodj-2006>. — Zagl. s ekrana.
18. DoDzh Yunior-2009 [Elektronnyi resurs]. — Rezhim dostupa: <http://uajazz.com/2010/11/dodzh-junior-dodzh-yunior-2009>. — Zagl. s ekrana.
19. Zymovi dzhazovi zustrichi 2013 [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://uajazz.com/2013/02/zimovi-dzhazovi-zustrichi-2013>. — Nazva z ekrana.
20. Zuiev S. P. Suchasnyi kulturnyi prostir ta semiotyka muzychnoho festyvaliu (na materialakh Kharkova) : dys. ... kand. mystetstvoznavstva : 17.00.01 / Zuiev Serhii Pavlovych. — Sumy, 2006. — 207 s.
21. Intervyu Predsedatelya orgkomiteta festivalya Live In Blue Bay K. I. Zelinskogo [Elektronnyi resurs]. — Rezhim dostupa: <http://uajazz.com/2010/06/live-in-blue-bay-zelinsky-talks>. — Zagl. s ekrana.
22. Kyrychenko I. Lutskyi dzhaz-klub: mizhnarodna muzychna diialnist v epokhu hlobalizatsii / I. Kyrychenko // Muzykoznavchi studii : zb. nauk. pr. — Lutsk, 2010. — Vyp. 5. — S. 302–310.
23. Mezhdunarodnyye Dni Dzhazovoy Muzyki v Vinnitse-2006 [Elektronnyi resurs]. — Rezhim dostupa: <http://uajazz.com/2010/11/jazz-vinnitsa-200>. — Zagl. s ekrana.
24. O festivale Odessa JazzFest [Elektronnyi resurs]. — Rezhim dostupa: <http://www.jazzinodessa.com/about>. — Zagl. s ekrana.
25. Olendarov V. M. Vitchyzniani dzhaz ta problema styliu : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. mystetstvoznavstva : 17.00.02 «Muzychne mystetstvo» / Olendarov Vadym Mykolaiovych ; Kyivska konservatoriia im. P. I. Chaikovskoho. — Kyiv, 1995. — 22 s.
26. Pershi lvivski litni dzhazovi dni [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: http://uajazz.com/2011/06/alfa_jazz_fest_lviv_2011. — Nazva z ekrana.
27. Romanko V. I. Dzhaz u muzychnii kulturi Ukrainy: sotsiokulturna ta muzykoznavcha interpretatsii : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. mystetstvoznavstva : 17.00.03 «Muzychne mystetstvo» / Romanko Volodymyr Ivanovych; NMAU im. P. I. Chaikovskoho. — Kyiv, 2001. — 20 s.
28. Ushapivskaya E. Dzhazovyie festivali kak kulturnyy fenomen Donetskogo kraia [Elektronnyi resurs] / E. Ushapivskaya. — Rezhim dostupa: <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/5921-dzhazovi-festivali-jak-kulturnij-fenomen-donetskogo-kraju.html>. — Zagl. s ekrana.
29. Festival «Dzhaz-fest — Podillya. 2011» zaproshue khmelnichan [Elektronnyi resurs]. — Rezhim dostupu: <http://moyagazeta.com/news/a-5606.html>. — Nazva z ekrana.
30. Cherkaski dzhazovi dni-2013 [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://uajazz.com/2013/01/cherkasy-jazz-dni>. — Nazva z ekrana.

■ UDC 78.036.9.079(477)"20"

Li Shuai, postgraduate student of Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

JAZZ IN THE CONTEMPORARY FESTIVAL SPACE OF UKRAINE

The purpose of this article is to study the specific nature and classification of modern Ukrainian jazz festivals.

Research methodology. In the process of working on the material the historical approach was applied, which gave the opportunity to clarify the specific nature of beginning of organization of jazz festivals in Ukraine in the 1990s-2000s. The narrative method was widely used during the determination of factors of classification of modern Ukrainian jazz festivals by their functional focus.

Results. The article describes the specific nature of presentation of jazz in the festival space of Ukraine of the early twenty-first century. The dynamics of beginning of organization of jazz festivals in Ukraine in the 1990s-2000s is determined. It is noted that the intensity of presentation of jazz in the festival space of Ukraine of the early twenty-first century is caused by the level of popularity of this genre in the professional musical environment and the popularity among the public. These factors form the basis of division of festival events into two groups. The first group consists of festivals, where jazz music in certain proportions is present as one of the most popular varieties of modern popular music. Pure jazz festivals can be divided according to their functional focus: events, the primary purpose of which is to represent a certain region by means of art; festivals and competitions; forums which promote integration of Ukrainian art into the global cultural space.

Novelty. The paper is the first attempt for analyzing the specific nature of formation of jazz festival movement in Ukraine in the 1990s-2000s and classifying jazz festivals in the contemporary national cultural space.

The practical significance. The paper may be of a particular interest to the specialists in education and performing, as well as in musical critique.

Key words: Ukraine, jazz, festival, jazzman, band.

Надійшла до редколегії 11.05.2017 р.